

XXXII Общо събрание на САБ

Информация на Председателя на УС на САБ за съюзния живот през 2020 и първата половина на 2021 г.

Уважаеми колеги,

На първо място, нека да изразя удовлетворението си, че всички присъстващи делегати, а надявам се и нашите съюзни членове в своето мнозинство са в добро здраве и в състояние да запазят личната и обществената си активности в сегашната сложна пандемична обстановка.

2020 година беше тежка за нас, за България и за света. Причината – пандемията от коронавирус, КОВИД - 19, която се разрази внезапно, и по всичко личи, ще има нови и нови продължения. В България се наложиха извънредни мерки, локдаун, кратко разхлабване на мерките, повторно затягане и пр. Последниците са върху ежедневните ни контакти, върху възможностите за общуване и организиране на събития, които са живеца на нашия вътрешен живот, върху собствения ни бизнес и приходи, върху приходите, които САБ получава от своите бизнес партньори. Най-явното, но и най-трудното за оценяване е влиянието, което пандемията оказва върху нашата психика и нашите ежедневни дейности. Възникна атмосфера на несигурност, на страх от извършване на нормалните преди действия. Свикваме и на новите „ритуали“ – т.нар. „социална дистанция“, носене на маски, постоянни грижи за хигиенизиране на хората и помещенията. Ограничени сме в свободата за придвижване както наблизо, така и надалеч.

Трябва да подчертая, че през тази година САБ успя да се справи с предизвикателството и да запази своя организиран съюжен живот. Но новата обстановка наложи и да се търсят нови форми за работа, предимно в дигитален формат. Ако в по-високите нива, т.е. в нашите контакти с органите на управление, това се осъществява без проблем, ако успяваме, и ще успяваме да го постигнем в отделни мероприятия на централно ниво, то

контактите със съюзните членове определено са затруднени – според мен, по субективни причини, имам предвид все още непълната или липсваща готовност, на всички нас да преминем към виртуални форми на общуване, а за редица наши членове, те могат да се окажат невъзможни. Такива форми на виртуално общуване бяха заложени от централното ръководство още преди да се появи пандемията („Дискусия за българската архитектура“, вж. „Български архитект, бр. 1/2020 г.), но без да се постигне резултат. Впрочем, нека не считаме, че нормалните контакти трябва да отпаднат, и нека Ковид - 19 не служи за оправдание за по-нататъшно замиране на организационния ни живот, който, трябва да подчертаем, трябва да се обогати. Още по-малко, Ковид 19 трябва да се използва като претекст за нарушаване на установената форма на присъствени събрания, особено на дружествата.

През 2020 г. ние трябваше да поемем ударите и да се приспособим към пандемията „в движение“, с надеждата, че пандемичните ограничения ще бъдат кратковременни и ще отшумят бързо. Но доколкото вече става ясно, че това няма да е така, че ще има периоди на успокояване, но и постоянен риск, време е да се задейства и план „Б“ – по-последователно разработване на форми на работа, отговарящи на пандемичната среда, като за целта се зложат и обсъдят и евентуално приемат и необходимите промени в Устава на САБ.

Наред с това, пред нас като професионалисти, възникват задачите да разработим свършено нова тема: за дългосрочното функциониране на обществото в условията на пандемии, за влиянието им върху архитектурата, градоустройството, нормативната база. Ето някои опорни точки за дискусия:

- Към „макро-“ или „микро-“ обекти трябва да се стремим? Концентрация или дисперсност са по-ефективни като форми на пространствена организация, от гледна точка на ефективно функциониране на обществото в условията на пандемии?

- Трябва ли и в каква посока да се промени съотношението „покрити – открити“ пространства в отделните обекти и в градската среда?
- Към повече „изкуствена“ – или към повече „естествена“ среда трябва да се стремим? Стимулира ли пандемията връщане към природата, към природо-съобразното живеене и социо – пространствена организация?
- Трябва ли да се промени водещата теза за „компактни“ градове – по посока например на „съзвездия“ от малки автономни селища?
- Наблюдават ли се във връзка с всичко това тенденции – към „дезурбанизация“, вторично заселване на малките селища, доколко тези тенденции са устойчиви и трябва ли да бъдат поощрявани?
- Какво ще се случи с останалите от векове „средища на общуване“ – кръчми, кафенета, театри, концертни зали, спортни зали, стадиони? Те сега пустеят – принудително затворени или функционират само частично. Тяхното затваряне е според мен антисоциална и антиикономическа, първосигнална, мрачна мярка, разбираема само за кратък период, но в по-дълга перспектива тя ще подкопава обществото ежедневно.
- Как чрез планирането, обемно-пространственото решение, материалите, технологиите можем да проектираме и строим по-хигиенични и по-безопасни сгради, включително като акцентираме върху по-природосъобразни решения?
- В този, твърде неблагоприятен контекст, беше лансирана идеята на госпожа Урсула Фон дер Лайен за Нов Европейски (Зелен) Баухаус. В най-общ план, тя развива тезата за архитектура, щадяща невъзстановимите природни ресурси, устойчива и отговорна, включително и към вече изградената среда, т.е. осмислянето ѝ като ресурс.
- Новото в тези постановки е, че се поставя и задачата в тези съвременни,

рационалистични и дълбоко социални в същността си изисквания, да се види стимулирането и на една нова образност и естетика в архитектурата, така както социалните задачи пред архитектурата, след Първата световна война родиха оригиналния Баухаус и стимулираха развитието на европейския рационализъм в архитектурата.

Трябва да подчертаем, че тези въпроси (а те са малка част от възникващите) изискват не тясно професионална, а интердисциплинарна дискусия. В редица аспекти, темата за архитектурата след (по време) на пандемията – всъщност темата за по-здравословна архитектура се преплита и трябва да се обвърже с обявената от Европейския съвет тема за Нов европейски (зелен) Баухаус. Аз лично виждам общото в двете теми в необходимостта от по-естествена, по-екологична – а от там и по-“човекоориентирана“, по-здравословна и в крайна сметка – социално ефективна архитектура.

Въпреки, че сега обсъждаме един кратък период от по-малко от година, считам, че е нужно да си зададем всички тези въпроси. Защото те произлизат от една принципно нова ситуация с неопределена продължителност във времето и все още недокрай ясни последици. Ясно е, че отговорите ще трябва да търсим в движение, но не трябва и да си затваряме очите пред възникващите проблеми.

Нека премина към по-конкретна, но обобщена информация за живота в САБ през изтеклата 2020 г., отчасти и през 2021 г. като ще я структурирам на базата на Мандатната програма, с уговорката, че много от мероприятията са комплексни и участват в повече от едно направление.

1. Първи приоритет – САБ да разгърне професионална и обществена дискусия за състоянието на нашата архитектура.

Заявката за дигитална дискусия бе направена още в бр. 1/2020 г. на

бюлетин „Български архитект“. Впоследствие, след контакти с дружествата и отделни колеги бяха получени много интересни материали от Пловдив, Стара Загора, Бургас, Смолян, София. Въз основа на личните ми проучвания и контакти през последното десетилетие, подготвих подробен доклад за развитието на българската архитектура и отделните ѝ жанрове за периода 2010-2020 година. Тезиси на доклада и съдоклади на арх. Хубена Салджиева, арх. Владо Милков, арх. Росица Златанова, арх. Мариана Перфанова, арх. Велимир Георгиев, бяха отпечатани в специалната брошура с материали за XXXI Общо събрание на САБ. Предвидено бе всички тези материали, както и други подготвени за ОС, да послужат за разгръщане на дискусия, като първа точка от решенията на ОС.

За съжаление, този подход се натъкна на обструкции, разгърна се двучасова дискусия по процедурни въпроси, вместо по същество. Така, времето изтече, поканените журналисти и гости, дошли да чуят нашите размисли за архитектурата, напуснаха залата. Не помогна даже и призивът на присъстващия в залата арх. Георги Стоилов да говорим именно за архитектура! А в условията на временно отслабване през м. септември на пандемичните мерки, това бе една от малкото възможности за жива дискусия! Подготовката на следващите събития – научно-практическата конференция за ОУПО „Благоевград 2020“ и за творческа дискусия в Пловдив (насрочена непосредствено преди ОС) показва колко трудно ще стане това. Все пак, конференцията в Благоевград бе проведена виртуално с над 10 доклада и научни съобщения, които вече са издадени в специален сборник.

В началото на 2020 г. започна подготовката за първа по рода си среща на Архитектурната академична общност и тя бе подкрепена от всички архитектурни висши учебни заведения, като ще направим усилия да присъединим СУ „Св. Климент Охридски“ и Националната художествена академия. Сега активизираме усилията в тази насока и се надявам да успеем

да я организираме към края на тази година. В духа на разгръщащата се дискусия за българската архитектура е и подготовката за национална изложба, с научна конференция и дискусия под надслов „Изкуства на обществения форум“, съвместно със СБХ и редица общини, което ще проведем от 30.09 до 04.10.2021 г. в Бургас. Тук ще посоча, че отлагането на проекта поради пандемията имаше за свой плюс развитието на темата и възникването на по-богата програма от събития, въз основа на основното събитие и прерастването му в Архитектурен фестивал „Бургас 2021“, за което ще говоря по-нататък. В момента към организацията на фестивала са приобщени Община Бургас, Столична община, НСОРБ, СЛА, КАБ, КАБ – регионална колегия Бургас, САБ – дружество Бургас, СБХ, НХА, дружествата ни във Варна,, В. Търново, Хасково и др. Вярвам, че ще успеем да организираме събитие с широк обществен и професионален отзвук! Организацията на архитектурния фестивал „Бургас 2021“ е и пример за отваряне на САБ за сътрудничество с широк кръг партньори, в духа на „Втори приоритет“ на мащабната програма.

В контекста на дейността по първи приоритет на XXX ОС приехме концепция за Закон за архитектурата, една дълго коментирана тема. Сега предлагам на Вашето внимание тезисна разработка на един първи вариант на Закона, която от 15.02. е на разположение в нашия сайт за дискусии. Такава дискусия е заложена и в дневния ред на настоящото събрание(т.5) и се надявам тя да е плодотворна.

2. Втори приоритет – отваряне на САБ към обществото, популяризиране и обществена защита на нашите професионални интереси.

2.1. Важна крачка в тази посока бе изграденото партньорство в браншовите организации в проектирането и строителството: КАБ, КИИП, КСБ и др. Бе изготвен общ меморандум за сътрудничество и изграден

координационен съвет, с председателство на ротационен принцип. Редовно се провеждат срещи между представителите на тези организации. Това е положително, и при избистряне на нашите позиции по различни въпроси от устройството на територията и инвестиционното проектиране, имаме инструмент, за да потърсим подкрепата на браншовите организации и съответно да ги защитим с по-голяма тежест.

2.2. Утвърждава се практиката на оперативни контакти и съвместно обсъждане на документи, формиране на общи позиции с КАБ. На XX ОС на КАБ, в своето изказване, аз посочих необходимостта от засилване на интеграционните процеси между САБ и КАБ, особено на три вектора за взаимодействие, по които считам, че трябва да се развиват сътрудничество по устройственото, инвестиционно и строително законодателство, и в частност по Закона за архитектурата.

2.3. Съществена страна на обществената защита на нашите професионални интереси е участието в разработването и промените в специализираното законодателство. През тази година “на мода” бе „ЗИД за ЗУТ“. Трябва да се подчертае, че САБ по начало не бе сезиран за становище. Един от мотивите беше, че сме регистрирани като организация в частен, а не в обществен интерес. Въпреки това, бяха събрани множество мнения и направени консултации чрез специализираната работна група, в които, като цяло, се изказваше подкрепа на основните идеи за промяна на ЗУТ, но се появиха и вътрешни противоречия.

Благодарение именно на създаденото сътрудничество между споменатите организации, през декември 2020 година - януари 2021 година се включихме активно в дискусия за предлаганите редица промени между първо и второ четене, част от които предизвикаха сериозни възражения. Както е известно, консолидираното ни мнение на общата пресконференция с КАБ, доведе до вето на президента от 05.02. т.г., което не бе уважено. В

контекста на всичко това, на последното заседание на Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление в Народното събрание декларирах, че: 1) Подкрепяме вето на Президента и 2) ЗУТ се нуждае от по-цялостна редакция, и че САБ ще работи върху това през следващите месеци и години. Така или иначе, през последните месеци от живота на последното, 43 Народно събрание, макар и късно се изгради практика на обсъждания с участието, както на САБ, така и на други браншови организации.

Задачата за цялостно трансформиране на ЗУТ е твърде сложна и многомерна. Не може да се счита, че сами ще се справим с нея, но е важно да оформим свои ясни позиции. Това увеличава отговорността на нашата работна група „ЗУТ и нормативна база“, която трябва да програмира по-последователно и дългосрочно дейността си, като се заложи и на партньорство преди всичко с КАБ.

2.4. Една от най-често обсъжданите теми в нашите среди е темата за авторското право в архитектурата. За разработването на проблемите му беше сформирана работна група. До този етап бяха събрани голям брой мнения, в това число и от външни експерти, както и от Министерството на културата. Мненията са все още разнопосочни, редица членове на групата изразиха мнение, че имаме нужда да работим с помощта на специализиран юридически екип.

Проведената онлайн дискусия, по инициатива на евродепутата Андрей Слабаков, с участието на министър Боил Банов и представители на творчески съюзи и авторско-правни организации, не засегна нашите проблеми. Най-вече, защото са по-специфични, което изразих и в мое писмо до г-н Слабаков. Според мен, възможно е по-кардинално решаване на проблемите за авторското право да търсим и чрез Закона за архитектурата. Г-н Слабаков изрази готовност за среща. Но ние все още не сме готови със свое разгърнато

становище, каквото ще очаквам от съответната работна група.

2.5. През тази година възникна и се осъществи една нова идея за „Дни на архитектурата“ – София 2020 , които като цяло бяха инициирани от централното ръководство на САБ. Повод за това стана идеята на ССА за архитектурна изложба на открито. Но в пълния си обем, „Дните“ включваха още редица събития освен посочената изложба, провеждането на XXXI ОС на САБ, журиране и изложба за наградата „Архитектон“, дискусия за транспортно-комуникационните проблеми на София, представяне на книгата на проф. Ст. Стамов „Дървената народна къща“, представяне на брой 5-6 на списание „Архитектура“, коктейл по повод XXXI Общо събрание и връчването на наградата „Архитектон“.

Изложбата бе организирана от САБ, Столична община (направление „Архитектура и градоустройство“ и Регионален исторически музей), Обединение ССА, фондация „Визар“ и АрхиНова. Трябва да благодарим и на Столична община, която осигури и безвъзмездно озелени пространството под куполите на Ларгото, както и обезпечи разпечатването на винил на материалите за изложбата. Тук заслугата е на гл. архитект на София, арх. Здравков. Фондация „Визар“ (арх. Б. Кадинов) и групата АрхиНова, представиха безвъзмездно свои материали за изложбата. Трябва да се подчертае, че Обединение ССА, което беше инициатор на изложбата, вложи необходимите усилия в организацията, но (въпреки решението на УС за паритетно финансиране), не осигури определената от УС на САБ сума (2500лв). Цялата поредица от събития надрастват първоначалния замисъл на ССА. И това беше добре.

2.6. Специално искам да отбележа и организирането на архитектурна изложба в Хасково, съответно от местните структури на САБ и КАБ. По този повод, нека се обърне с призив към нашите дружества, да поддържат организирането на свои изложби, особено на открито, на обществени места

в градовете, поне веднъж на 2 години

2.7. Изданията на САБ

Издаванията на САБ се наблюдават общо от формирания Издателски съвет, чийто състав е одобрен от УС. През 2020 година бяха издадени три двойни книжки на списание „Архитектура“. Това „сдвояване“ като цяло се приема добре от колегите и външните ни партньори. Бе издаден том 1 на „Бяла книга на българския архитектурен модернизъм“ и докладът-студия „Българската архитектура през периода 2010 - 2020 година“ (със спечелена субсидия от Министерство на културата по програма „Помощ за книгата“).

По решение на Управителния съвет бе осъществена мащабна рекламно-информационна кампания, като за Новата 2021 година бяха изпратени, със съпровождащо писмо на Председателя на УС, в комплект „Бялата книга“ и студията, до МРРБ, Министерството на културата и до всички 265 български общини.

Специалният брой за Велико Търново и за региона бе представен на 05.10., във Велико Търново като повод и за честване на Международния „Ден на архитектурата“, където бяха закупени около 300 екземпляра.

В САБ вече функционира, законово регламентирана, книжарница „Български архитект“. В нея, въз основа на договори с авторите, се предлагат редица актуални издания. Новите книги с архитектурна тематика се популяризират чрез специална рубрика в сп. „Архитектура“. Информационният бюлетин „Български архитект“ излиза редовно, макар и нерядко със закъснение от по 3-4 дни. За съжаление съдържанието му е повлияно и от редуцирания организационен живот.

3. Трети приоритет: организационно укрепване на Съюза.

Тук една основна задача е перспективното планиране на дейностите на САБ въз основа на Мандатната програма. Тя се изпълнява поетапно, и дружествата планират дейността си, насочвани от нея.

Като важна задача тук бе посочена актуализацията на Устава на САБ в две насоки: изготвяне на неотложни поправки и изготвяне на нов Устав. Неотложните поправки бяха изготвени в срок и представени на XXX-то Общо събрание. За съжаление, то ги обсъди, но не успя да ги приеме. Затова, сега предлагаме тези поправки отново, заедно с още едно предложение, свързано с функционирането на Съюза в условията на пандемията. Що се отнася до разработването на нов Устав, то също на XXX – ОС бе изложена и приета една план-програма за разработването на нов Устав като фази и последователности. Публикуваме я и сега, защото по същество работата на работната група по нов устав на САБ на практика не е започнала.

Определено трябва да заявя, че - като организация - САБ боледува, и това болестно състояние ще се засили в резултат на пандемичните условия, с неясни засега ритъм на засилване и отслабване в перспектива. Очевидно, тези условия ще наложат развиване на системата от контакти и вземане на решения в дигитална среда. А това ще затрудни нашите контакти, предвид на необходимостта от софтуерно и хардуерно осигуряване и индивидуално обезпечаване с техника и програми, а и факта, че това вероятно ще затормози част от нашите възрастни колеги. Следователно, дигитално общуване трябва в най-голяма степен да се съчетава с живите контакти, колкото и ограничавани да са те.

Наред с това, ще споделя общите си впечатления за съюзния ни живот. Като цяло, заинтересоваността на колегите от САБ, като организация, е силно намаляла, особено сред колегите, станали архитекти в последните 20-25 години. Но тази незаинтересованост се засилва от слабия вътрешен живот и публични изяви на повечето от дружествата в регионите. И все пак, в регионите дружествата на САБ, макар и в различна степен успяват да поддържат, заедно с КАБ, известна атмосфера: Така е във Варна, Бургас, Пловдив, Стара Загора, Велико Търново.

Значително по-сложна е организационната структура в София. Тук има две отделни обединения на дружествата ССА и „Кольо Фичето“ и няколко отделни дружества. Координацията между тях липсва, което силно затруднява формулирането на общи позиции по софийските проблеми, при организиране на обсъждания, или предложения за награди и прочие.

А в същото време, функциите и правата на така наречените „ССА“ и „СПСДА“ са неясни и нерегламентирани - както по отношение на дружествата, така и по отношение на връзката с УС. Това бе и една от причините да се организира комплексна, организационна и финансова проверка, която започна през месец февруари 2021г., с идеята, че именно с анализа на организационния живот и финансовата дисциплина в тази голяма, членска маса, ще помогне да се направят важни изводи и за САБ като цяло, защото в София се отчитат редовно около 1000 съюзни члена. Но животът, който те организират е повече от скромен. А без общи събития, или без собствени събития на самите дружества, членството в САБ става безсмислено, а самата организация е осъдена на бавна смърт.

Факт е, че въпреки многобройните ми писмени покани от започване на проверката, до момента не е ясно:

- Кога, на какъв форум и с какъв документ е учредено обединение ССА?
 - Защо през годините на учредяването на СПСДА / той е учреден именно така, а не като орган на обединението ССА/, което по това време не съществува, не са правени никакви опити за общоградски, организационни срещи, конференции или други подобни, за да приведат идеята за ССА в съответствие с Устава на САБ?
 - Какви преобразувания в състава му като дружества са се извършвали през годините?
 - От кога сегашните председатели на дружества са председатели?
- Изглежда някои от тях са такива вече не едно десетилетие, но доколко

това способства за общия съюзен живот на софийските архитекти.

- Как дружествата в ССА осъществяват собствен живот? Защото идеята за ССА е да обединява за общи идеи дружествата; но, по Устав, то не трябва да ги измества и обезличава.
- Кога и как са определени представителите на САБ в ОЕСУТ и РЕСУТ на София? Как се отчитат за дейността си?
- Как ще се подходи към поставените задачи за дигитализиране на архива на ССА?

Ясно е, че дружествата в състава на ССА фактически не функционират като организационни единици. Това, според мен, ще трябва да се промени! Далеч съм от мисълта да търся отговорност за тази ситуация в председателите на Софийските дружества или в сегашния председател на СПСДА, арх. Л. Лазарова. Просто всички са приели, че „така е било и ще бъде“. Но ако искаме САБ да се укрепи и да се развива, тази летаргична обстановка трябва да се промени! Ще маркирам и някои задачи, които аз поставих пред Председателите през м. февруари т.г. (а те засягат и всички наши дружества): Отчет на членовете на ОЕСУТ и РЕСУТ, започване на работа по написване на история на САБ, работа по Бялата книга. Засега няма никаква реакция! Затова аз предлагам да се организира една (или повече, ако е необходимо) общоградски срещи/ конференции на Софийските архитекти, където да обсъдят своята обща структура и обща работа.

Тук, наистина, много важно е, че след като в Устава е заложено решението да има регионални обединения, не е направено почти нищо, за да се регулира тяхното функциониране. Това е една от темите за промени в Устава и в правилниците, по които трябва да се работи.

Контактите на централното ръководство с дружествата се осъществяват редовно, главно чрез електронната поща. Но, по принцип, аз се стремя да поддържам личен контакт с дружествата. През тези две години

посетих с тази цел Пловдив, Варна, Велико Търново, Бургас, Благоевград, Стара Загора, Монтана, Плевен, и - освен това: Габрово, Враца, Видин. Но в София, въпреки желанието ми, нямам такива срещи с дружества.

Много важна роля за активизирането на съюзните членове може да изиграе, според мен, направата на единен електронен регистър на членовете на САБ. Смятам, че трябва да акцентираме върху тази задача през идващата година.

Радвам се да констатирам, че след неколкратни учредявания, но и неколкостепенни заглъхвания в предишните мандати, сега Клубът на младите архитекти се стреми да поддържа живот и проведе няколко срещи. Клубът ще организира през есента ателие – семинар по проблемите на културното наследство на община Созопол, за което е направен контакт с общината. Създава се нужната организация.

4. Четвърти приоритет: стопанска и социална дейност.

Тази част от нашата икономическа дейност бе особено силно засегната от КОВИД – 19. В отговор на локдауна през м. март – април и другите мерки, постепенно заваляха искания за отсрочване на наеми, намаляване на наеми, дори прекратяване. Драстично намаляха и приходите от залите в ЦДА. УС трябва да приеме общи постановления, за регулиране на отношенията, именно в пандемични условия. При тази усложнена обстановка, като успех трябва да се отчете отдаването под наем на творческата база в Трявна (за петгодишен срок) и сключените договори за наемни отношения за по-голямата част от помещенията на ул. „Кирил Видински“ в София. Договорът ни с КАБ се спазва и там постъпленията бяха регулирани още през март 2020 г.; в сегашните условия, те се оказаха много необходими. Договорът за базата в Копревщица бе критикуван като неефективен и беше прекратен, но сега базата е по-добра. Нека да напомня, че в сборника с материали за XXX-то извънредно общо събрание, беше публикуван анализ на състоянието,

начинът на стопанисване и условията за отдаване под наем на имотите на САБ.

С решения на УС, след няколкомесечни митарства по институциите, бяха продадени две ателиета, използвани повече от две десетилетия под наем от наши колеги и закупени от наемателите. Като успех трябва да се отчете и окончателно спечеленото дело срещу реститути през 2018 г., за част от сградата и двора на ул. „Кракра“ 11. Всички местни данъци и такси за ЦДА вече са изплатени и получаването на нотариален акт е въпрос на дни. Плащането на старите задължения е наш основен приоритет. През 2020 г. и през първите пет месеца на 2021 г. са разплатени задължения за местни данъци и такси (натрупани в последните 15-тина години) в размер на 174 000 лв. и голяма част от старите задължения са разплатени. Остават още около 50 000 лв. стари задължения + данъци и такси за 2021 г..

Въпреки скромния си бюджет за социални дейности, успяваме да удовлетворим най-неотложните заявки. Предлагам на обсъждане темата, част от средствата от продажбите да се заделят във Фонд за социално подпомагане – каквато задача се съдържа в Мандатната програма. Ежегодна наша дейност е и награждаването със значки, други отличия, материални награди. Тук ще посоча определено занижаване на критериите. Приема се, че златна и сребърна значка се връчват просто заради навършена възраст. Дали това трябва да остане така? Лошо впечатление направи, че през тази година СПСДА предложи за награждаване и хора, които години наред (някои и цяло десетилетие) са били извън съюза! Тук има над какво да се замислим!

5. Пети приоритет: международно сътрудничество.

Основното събитие за 2020 година трябваше да бъде конгресът на МСА в Рио де Жанейро. Той, както е известно се отложи, заради пандемията, и форматът на провеждането му тази година е он-лайн, защото Бразилия е най-

силно засегната в световен обхват от КОВИД-19.

След срещата на втори регион в Будапеща през месец март 2020 г., на която изнесох кратка информация за нашите идеи, събития на живо не се организират. Хубаво е, че с преминаването на дигитално общуване, се икономисват финансови разходи, а общуването между националните секции се подобри.

След раждането на идеята за "Нов европейски Баухаус" значително се активира АСЕ (САЕ) и кореспонденцията с него. Въпреки, че в момента всичко е още в ранна фаза на обсъждане и планиране, по решение на УС беше оформена съвместна работна група с КАБ, за да синхронизираме действията си по тази важна тема, със съпредседатели от двете организации.

Тук трябва да се спра и на особената лична активност от страна на член на УС на САБ, арх. Ист. Атанасова.

Още преди формалното учредяване (по нейна инициатива) на т.н. Балкански архитектурен форум , а и след това, тя настоява САБ да се включи като организация в БАФ. А в устава на БАФ, без да пита никого, е записала като адрес на организацията София, ул."Кракра"11, т.е. адреса на САБ. УС не прие колективното членство на САБ в БАФ на първо място, защото сред членовете - учредители на БАФ архитектурни съюзи няма. От друга страна Устава на БАФ, позволява лично членство на всеки член на САБ в БАФ, от което заинтересованите могат да се възползват.

През настоящата година предстоят избори за нови ръководни органи на МСА. Арх. Атанасова кандидатства за поста „вицепрезидент“ на МСА, за втори регион, в който сме и ние. След като тя не получи подкрепата на УС за конгреса на МСА през 2020 г., отлагането на конгреса от 2020 г. за 2021 г. ѝ даде възможност да се кандидатира отново. Трябва да подчертая, че през 2021 г. арх. Атанасова си направи отвод и оттегли от САБ кандидатурата си за Вицепрезидент на МСА (писмо вх. № 448 от 26.11.2020 г.). Тя е предпочела

нейната кандидатура да се издигне от Съюза на грузинските архитекти! Изненадващо е не това, а че за да се мотивира, арх. Атанасова използва неверни твърдения, злепоставящи САБ и председателя на УС (писмо до бюрото на МСА, е публикувано в материалите за това ОС) Считам, че това е дълбоко неетична постъпка, което дискредитира и самата ѝ кандидатура.

Заключение

В заключение, ще формулирам одобрените, въз основа на мащабната програма, насоки за работа на САБ през 2021 – 2022 г. Ще конкретизирам и ще предложа за обсъждане някои отделни точки и предложения, а именно:

1. По първи приоритет: разгръщане на професионална и обществена дискусия за състоянието на нашата архитектура:

1.1. Да продължи организирането и се проведе архитектурен фестивал „Дни на архитектурата – Бургас 2021 г.“

1.2. Да се проучат възможностите и да се заложи провеждането на фестивал „Дни на архитектурата“ през 2022 г. Като градове-домакини да се обсъдят възможностите на Варна, Пловдив, В.Търново, Русе.

1.3. Да продължи разработването на Закона за архитектурата, като се формират работни групи по отделните му направления.

1.4. Да се продължи практиката с издаване на сдвоени тематични броеве на сп. Архитектура. Като възможни теми се предлагат: „Младите в българската архитектура“, „Черноморското крайбрежие-15г. от приемането на Закона за черноморското крайбрежие“, „Новия европейски Баухаус“ и др.

1.5. Да продължи подготовката за провеждане на среща на архитектурната академична общност, до края на 2021 г.

2. По втори приоритет: Отваряне на САБ към обществото, популяризиране и обществена защита на нашите професионални тези.

2.1. Да се предложи съвместна дейност с КАБ по проблемите на законодателството.

Да се работи по концепциите за нов ЗУТ и комплекси от закони за устройствено и инвестиционно проектиране и регионално и общинско управление и строителство.

2.2. Да се подsigури участието и контролът над участието на наши представители в ОЕСУТ и РЕСУТ.(т 2.6. от мандатната програма)

2.3. Да се изградят консултантски и експертни групи по основните проблеми на жизнената среда (т.2.7. от мандатната програма)

2.4. Да се организира издаването на том II от „Бяла книга на българския,архитектурен модернизъм“

3. По трети приоритет: Организационно укрепване на Съюза.

3.1. Да продължи работата по нов Устав на САБ, според предложените фази и етапи, с разчет да се проведе обсъждане на XXXIII ОС.

3.2. Да се започне работа по дигитализиране архивите на САБ, в това число и да се изготви дигитален, публичен регистър на членовете на САБ.

3.3. Дружествата на САБ да актуализират програмите си представени на XXX ОС и да заложат конкретни дейности за периода 2021 – 2022г.

3.4. Да започне работа по изготвяне и публикуване на „История на САБ 1965 – 2020г.“

4. По четвърти приоритет: Социална и икономическа политика.

4.1. Да продължи дейността по управление на недвижимата собственост на САБ, снабдяване с необходими (липсващи) документи, изостанали плащания на местни данъци и такси.

4.2. Да се обсъди и приеме от УС програма на чествания и съюзни празненства за 2021-2022г.

Уважаеми колеги,

В заключение, още веднъж ще подчертая, че в резултат на постепенната самоубийствена пасивност от страна на много от нашите членове и цели

дружества, САБ се намира в недобро организационно състояние. Това затруднява усилията, САБ да е активен в професионалната общност и пред обществото. Сегашните пандемични условия могат да нанесат тежък удар на Съюза, но могат и да стимулират развитието на нови организационни форми, които да ни помогнат да съживим живота на Съюза. Да си пожелаем отново повече и по-доброжелателни усилия в тази насока - и успех!

Председател на УС на САБ
/проф. д-р арх.Тодор Булев/